

Bibliografia Henryka Chmala

Rejestr publikacji dr Henryka Chmala powstało na podstawie przeglądu różnorodnych zasobów bibliograficznych. Ich wykaz podany jest poniżej. Zestawienie dorobku publikacyjnego H. Chmala stanowiło pewien problem. Był on związany głównie z tym, że H. Chmal niefrasobliwie nie przywiązywał należytej wagi do prowadzenia dokumentacji własnej działalności naukowej. Przykładem może być opracowanie J. Piaseckiej¹ „Bibliografia publikacji pracowników Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego do roku 1995”, które ukazało się w jubileuszowym wydawnictwie Instytutu w 1995 r. Bibliografia ta stanowi jedno z głównych źródeł wiedzy na temat osiągnięć publikacyjnych starszych pracowników Instytutu Geografii Uniwersytetu Wrocławskiego. Niestety H. Chmal nie złożył w odpowiednim terminie wykazu swoich publikacji, stąd jego prace nie zostały uwzględnione w tej bibliografii.

Prezentowany poniżej wykaz publikacji powstał w efekcie kwerendy Bibliografii Geografii Polskiej (oprac. PTG) za lata 1968–1984, Bibliografii Śląska z lat 1974 – 1989 (Śląski Instytut Naukowy w Katowicach, Biblioteka Śląska)², Bibliografii Publikacji Pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego³. Wykorzystano również bazę danych publikacji pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego⁴, bazę danych „Bibliografia Geografii Polskiej od 1985 roku”⁵, prowadzoną przez Centralną Bibliotekę Geografii i Ochrony Środowiska Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie.

Należy przy tym mieć na uwadze, że wymienione wyżej źródła danych zapewne nie uwzględniają wszystkich prac H. Chmala, zwłaszcza z okresu, gdy był on pracownikiem nieistniejącego już Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach. To samo dotyczy schyłkowego okresu Jego pracy w IGRR. W związku z powyższym zwracam się o nadsyłanie wszelkich uwag dotyczących zarówno poprawności, jak i kompletności poniższej bibliografii.

Wrocław, 2018-07-10

Andrzej Traczyk

---

1 Piasecka J., 1995, Bibliografia publikacji pracowników Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego do roku 1995, *Studia Geogr.*, 64, Tom poświęcony 50-leciu Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, s. 25–286.

2 URL: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/8062/edition/7522#structure> (dostęp 2018-07-11).

3 URL: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/publication/9538/edition/17907#structure> (dostęp 2018-07-11).

4 Obejmuje wykaz publikacji H. Chmala za okres od 1984 do 2011 r., łącznie 24 pozycje.

5 URL: <http://www.cbgiios.pan.pl/bazy/bgp/> (dostęp: 2018-07-11).

Dr Henryk Chmal (ur. 1948.12.06, Szklarska Poręba – zm. 2018.06.21, Wrocław)

Studia: geografia, Uniwersytet Wrocławski 1967-1972.

Magisterium 1972 r.: „Geneza i wiek kociołków wietrzeniowych na skałkach Karkonoszy”, promotor prof. dr Alfred Jahn, Doktorat 1977 r.: „Procesy rozwoju form erozyjnych na zwałach górnictwa węgla kamiennego w Zagłębiu Górnośląskim”, Geografia, dr 20 I 1977, promotor prof. dr Alfred Jahn.

Praca zawodowa: Śląski Instytut Naukowy w Katowicach⁶ lata -, Uniwersytet Wrocławski lata -.

Wykaz publikacji

1973

Chmal H., 1973, Gdy zmienia się rzeźba terenu ..., Aura, nr 6, s. 25–26.

1974

Chmal H., 1974, Geneza i wiek kociołków wietrzeniowych na skałkach Karkonoszy, Acta Univ. Wratisl. nr 236, Prace Inst. Geogr. Ser. A, z. 1. s. 39–53.

1975

Chmal H., 1975, Społeczno-ekonomiczne konsekwencje degradacji rzeźby powierzchni na skutek głębinowej eksploatacji węgla kamiennego, Studia nad Ekon. Reg., t. 6, s. 189–205.

Chmal H., 1975, rec.: „Zapletal Ladislav: Geomorfologický výhled antropogeniho reliefu Severomarynského kraje, Acta univ. Palackinae Olumucensis, t. 35, Geogr. Geol., 1971, nr 11”, Studia nad Ekon. Reg., t. 6, s. 362–365.

Chmal H., Tchórz A., 1975, Zniszczenia i zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego w ROW, [w:] S. Żmuda (red.), Z badań nad Rybnickim Okręgiem Węglowym, Śląski Inst. Nauk., Zesz. Nauk., nr 69, Katowice, s. bd.

1976

Chmal H., 1976, Bibliografia zniszczeń i zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego w województwie katowickim (do 1974 roku), Studia nad Ekon. Reg., t. 7, s. 327–343.

Chmal H., 1976, Ochrona krajobrazu jako przedmiot planowania przestrzennego i badań naukowych, [w:] J. Pietrucha (red.), Społeczne cele ochrony środowiska, Śląski Inst. Nauk, Katowice, s. 138–170.

Chmal H., Paździor E., Stachoń A., 1976, Współzależność między umieralnością niemowląt a zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym, Studia nad Ekon. Reg., t. 7, s. 234–258.

Chmal H., 1976, rec.: „Żmuda S., Antropogeniczne przeobrażenia środowiska przyrodniczego konurbacji górnośląskiej, Kraków 1973”, Czas. Geogr., t. 47, z. 1, s. 92–93.

Chmal H., 1976, rec.: „Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody. Wybór z 4-tomowej pracy zbiorowej w języku niemieckim, pod red. K. Buchwalda i W. Engelhardta, uzupełniony pracami polskich autorów. Przekład i opracowanie pod red. Z. Obmińskiego, Warszawa 1975, s. 824. PWRiL”, Przegl. Geogr., t. 48, z. 1, s. 141–144.

1977

Chmal H., 1977, Wykorzystanie widokówek w nauczaniu geografii, Geogr. w Szkole, nr 2, s. 83–84.

---

⁶ Właściwa nazwa Śląski Instytut Naukowy im. Jacka Koraszewskiego w Katowicach. Instytut funkcjonował w latach 1957–1992.

- Chmal H., Królikowski K., 1977, Rola infrastruktury w zagospodarowaniu przestrzennym Katowic, *Studia nad Ekon. Reg.*, t. 8, s. 201–230.
- Chmal H., Życzyński H., 1977, Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi na obszarze aglomeracji katowickiej jako problem budowlany i urbanistyczny, *Studia nad Ekon. Reg.*, t. 9 (druk 1978 r.), s. 243–264.

1978

- Chmal H., Kopański A., 1978, Zasięg zlodowacenia środkowopolskiego w środkowej części Wyżyny Śląskiej, *Czas. Geogr.*, t. 49, z. 2, s. 113–136.

1979

- Chmal H., 1979, Geomorfologiczne aspekty ochrony przed erozją zboczy zwałów kopalnianych, *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.*, nr 222, s. 39–56.
- Chmal H., 1979, Przypadek gwałtownego upłynnienia się zwału kopalnianego w rejonie Kowar, [w:] *Materiały sesji naukowej „Powódź na Dolnym Śląsku w 1977 r. i jej skutki”*, Wrocław 3 marzec 1978, PAN Oddz. we Wrocławiu, Kom. Nauk o Ziemi, Wrocław, s. 129–132,
- Chmal H., Kopański A., 1979, W odpowiedzi pani S. Gilewskiej, *Czas. Geogr.*, t. 50, z. 1–2, s. 114–116 (Gilewska S., 1979, Na marginesie artykułu H. Chmala i A. Kopańskiego pt.: „Zasięg zlodowacenia środkowopolskiego w środkowej części Wyżyny Śląskiej”, *Czas. Geogr.*, t. 50, z. 1–2, s. 111–114).
- Chmal H., Krupski J. (red.), 1979, XI Ogólnopolski Zjazd Studenckich Kół Naukowych Geografów, Wrocław – Kowary, 8–11.IV.1979: przewodnik zjazdu, Socjalistyczny Związek Studentów Polskich, Rada Uczelniana SZSP Uniwersytetu Wrocławskiego, Komitet Koordynacyjny SKNG, Uniwersytet Wrocławski im. B. Bieruta, 87 s.
- Chmal H., 1979, Studencki ruch naukowy geografów w latach 1977–78, [w:] H. Chmal, J. Krupski (red.), XI Ogólnopolski Zjazd Studenckich Kół Naukowych Geografów, Wrocław – Kowary, 8–11.IV.1979: przewodnik zjazdu, Socjalistyczny Związek Studentów Polskich, Rada Uczelniana SZSP Uniwersytetu Wrocławskiego, Komitet Koordynacyjny SKNG, Uniwersytet Wrocławski im. B. Bieruta, s. 4–9.

1980

- Chmal H., 1980, Procesy rozwoju form erozyjnych na zwałach górnictwa węgla kamiennego w Zagłębiu Górnośląskim, *Studia nad Ekon. Reg.*, t. 10, s. 317–320.

1981

- Chmal H., Ruch Lodowca Werenskiolda w świetle datowań mchów fosylnych, [w:] *Symposium Polarne, Materiały 1: Referaty i Komunikaty*, Uniw. Śląski, Inst. Geografii, Klub Polarny PTG, Sosnowiec, s. 63–67.

1983

- Chmal H., 1983, Mapa geomorfologiczna Sudetów dla potrzeb rolnictwa, *Symposium polsko-czeskie „Gospodarka i ochrona środowiska Sudetów”*, Kudowa 6–8 maja 1978, *Acta Univ. Wratisl.*, no 506, *Studia Geogr.*, t. 32, s. 155–159.
- Chmal H., Pereyma J., 1983, Dorobek ośrodka wrocławskiego w badaniach polarnych w latach 1970–1982, [w:] A. Olszewski, G. Wójcik (red.), *Polskie badania polarne 1970–1982, X Symposium Polarne w roku jubileuszowym 750-lecia miasta Torunia*, Uniw. Mikołaja Kopernika, Toruń, s. bd.

1984

- Chmal H., Czerwiński J., 1984, Rola klimatu i tektoniki w rozwoju rzeźby Karkonoszy, [w:] H. Maruszczak, T. Wilgat, J. Wojtanowicz (red.), Przewodnik Ogólnopolskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Lublin 13-15 IX 1984. Cz. 1, Obrady plenarne i sekcyjne, Lublin, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 1984, s. 98–99.
- Karczewski A., Andrzejewski L., Chmal H., Jania J., Kłysz P., Kostrzewski A., Lindner L., Marks L., Pękała K., Pulina M., Rudowski S., Stankowski W., Szczypek T., Wiśniewski E., 1984, Hornsund, Spitsbergen. Geomorfologia – Geomorphology, 1:75 000, Uniwersytet Śląski, Katowice, s. 26. (mapa + objaśnienia)⁷.

1985

- Chmal H., 1985, Sprawozdanie z wyprawy Uniwersytetu Wrocławskiego na Spitsbergen w 1984 r., [w:] Materiały XII Sympozjum Polarnego, Szczecin 1985, s. 140–143.

1986

- Chmal H., 1986, Ziemia Północna, Czas. Geogr., t. 57, z. 1, s. 144–147.

1987

- Chmal H., 1987, Pleistocene sea level changes and glacial history of the Hornsund area, Svalbard, Polar. Res, vol. 5, no 3, s. 269–270. (DOI: <https://doi.org/10.3402/polar.v5i3.6883>)

1988

- Chmal H., 1988, Późno–czwartorzędowe zmiany poziomu morza i historia glacialna rejonu Hornsundu, [w:] A. Jahn, J. Pereyma, A. Szczepankiewicz–Szymrka (red.), XV Sympozjum Polarne „Stan obecny i wybrane problemy polskich badań polarnych”, Wrocław 19–21.V. 1988 r. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, s. 109–114.
- Chmal H., 1988, Pre–Quaternary geology, [w:] Brázdil R., Chmal H., Kida J., Klementowski J., Konečný, Pereyma J., Piasecki J., Prošek P., Sobik M., Szczepankiewicz–Szymrka, 1988, Results of investigation of the geographical research expedition Spitsbergen 1985, Folia Facult. Scient. Natur. Univ. Purkynianae Brunensis, Geographia, t. 24, Brno, s. 32–34.
- Chmal H., Kida J., Konečný M., Traczyk A., 1988, The geomorphological map of the Werenskiöld Glacier region, [w:] Brázdil R., Chmal H., Kida J., Klementowski J., Konečný, Pereyma J., Piasecki J., Prošek P., Sobik M., Szczepankiewicz–Szymrka, 1988, Results of investigation of the geographical research expedition Spitsbergen 1985, Folia Facult. Scient. Natur. Univ. Purkynianae Brunensis, Geographia, t. 24, Brno, 3 arkusze mapy (appendix).
- Chmal H., Sobik M., 1988, Glaciology, [w:] Brázdil R., Chmal H., Kida J., Klementowski J., Konečný, Pereyma J., Piasecki J., Prošek P., Sobik M., Szczepankiewicz–Szymrka, 1988, Results of investigation of the geographical research expedition Spitsbergen 1985, Folia Facult. Scient. Natur. Univ. Purkynianae Brunensis, Geographia, t. 24, Brno, s. 49–55.
- Brázdil R., Chmal H., Kida J., Klementowski J., Konečný, Pereyma J., Piasecki J., Prošek P., Sobik M., Szczepankiewicz–Szymrka, 1988, Results of investigation of the geographical research expedition Spitsbergen 1985, Folia Facult. Scient. Natur. Univ. Purkynianae Brunensis, Geographia, t. 24, Brno, 337 s.
- Chmal H., Klementowski J., Migala K., 1988, Thermal currents of active layer in Hornsund area, [w:] Proceedings of Permafrost Fifth International Conference, August 2–5, 1988, Trondheim, vol. 1, Norway 1988, s. 44–49.

---

⁷ H. Chmal opracował specjalny karton w skali 1:20 000 ukazujący rzeźbę strefy marginalnej lodowca Werenskiölda.

1989

- Chmal H., 1989, Solifluction slopes and rock glaciers – the mass movement in the Hornsund Area, Spitsbergen, [w:] D. Busche (ed.), Second International Conference on Geomorphology, Frankfurt/Main, Sept. 3–9 1989, Abstracts of Posters and Papers, s. 55.
- Chmal H., Czerwiński J., Traczyk A., 1989, Glacial history of the Karkonosze Mts., [w:] D. Busche (ed.), Second International Conference on Geomorphology, Frankfurt/Main, Sept. 3–9 1989, Abstracts of Posters and Papers, s. 55.

1991

- Chmal H., 1991, Cztery holocenijskie transgresje morskie na Spitsbergenie, [w:] Pierwszy I Zjazd Geomorfologów Polskich, Poznań, 24-25 września 1991, Program zjazdu i streszczenia referatów, Komisja Geomorfologii Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Instytut Badań Czwartorzędu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, s. 40–41.

1992

- Bieroński J., Chmal H., Czerwiński J., Traczyk A., 1992, Współczesna denudacja w górskich zlewniach Karkonoszy, [w:] A. Kotarba (red.), System denudacyjny Polski, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 155, s. 151–168.

1993

- Chmal H., Czerwińska I., Czerwiński J., Traczyk A., 1993, Geologiczno-geomorfologiczna charakterystyka rejonu prac archeologicznych na Placu Dominikańskim, Silesia Antiqua, 35, s. 383–400.
- Chmal H., Czerwiński J., Traczyk A., 1993, Plejstocenijskie zlodowacenia Sudetów, [w:] H. Chmal, A. Traczyk (red.), II Zjazd Geomorfologów Polskich, „Morfologia gór średnich”, Streszczenia referatów i przewodnik wycieczkowy, Łądek Zdrój 4–7 października 1993, Zakł. Geomorfologii, Inst. Geogr. UW, s. 11–12.
- Chmal H., Pulinowa Z., Traczyk A., 1993, Przewodnik wycieczkowy, [w:] H. Chmal, A. Traczyk (red.), II Zjazd Geomorfologów Polskich, „Morfologia gór średnich”, Łądek Zdrój, 4–7 październik 1993, Streszczenia referatów i przewodnik wycieczkowy, Zakład Geomorfologii, Inst. Geograficzny UW, s. 43–68.
- Chmal H., Traczyk A., 1993, Plejstocenijskie lodowce gruzowe w Karkonoszach, Czas. Geogr., t. 64, z. 3–4, s. 253–262.
- Chmal H., Traczyk A. (red.), 1993, II Zjazd Geomorfologów Polskich, „Morfologia gór średnich”, Łądek Zdrój, 4–7 październik 1993, Streszczenia referatów i przewodnik wycieczkowy, Zakład Geomorfologii, Inst. Geograficzny UW, 69 s.

1994

- Chmal H., 1994, II Zjazd Geomorfologów polskich, Czas. Geogr., t. 65, z. 3–4, s. 417–418.
- Chmal H., Traczyk A., 1994, Die Vergletscherung des Riesengebirges, [w:] A. Traczyk (red.) International Conference „Glaciation of the European Mid-Mountains – in 100th Anniversary of Joseph Partsch work”, Programme, Summaries of Papers & Field Guide, October 7–9, 1994, Szklarska Poręba, s. 8–12.

1995

- Chmal H., Traczyk A., 1995, Próg 5.5 ka BP – zapis w rzeźbie i osadach na Dolnym Śląsku, [w:] „Progowe zmiany środowiska przyrodniczego późnego glacjału i holocenu – zapis w rzeźbie, osadach i szczątkach roślin”, Symposium Komitet Badań Czwartorzędu PAN, Wyd. Nauk o Ziemi UŚ, 30–31 marca 1995, Sosnowiec, s. 5–6.

Chmal H., Traczyk A., 1995, Znaleźisko mamuta we Wrocławiu, [w:] III Zjazd Geomorfologów Polskich „Procesy geomorfologiczne zapis w rzeźbie i osadach”, Streszczenia komunikatów, posterów i referatów, Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich, Wyd. Nauk o Ziemi UŚ, s. 13–14.

1996

Chmal H., Traczyk A., 1996, Rozwój geomorfologiczny przedpola lodowca Werenskiolda (Spistbergen, Svalbard) w późnym plejstocenie i holocenie, [w:] Sympozjum „Rzeźba i osady czwartorzędowe obszarów współczesnego i plejstocenijskiego zlodowacenia półkuli północnej” dedykowane Prof. Andrzejowi Karczewskiemu z okazji 40-lecia pracy naukowej, Poznań 17–18 październik 1996 r., Streszczenia referatów i opisy posterów, Wyd. Inst. Badań Czwartorzędu UAM, Poznań, s. 14–15.

1997

Chmal H., 1997, Utwory czwartorzędowe, mapa [w:] W. Pawlak, J. Pawlak (red.), Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, Uniwersytet Wrocławski. Pracownia Atlasu Dolnego Śląska, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.

1998

Chmal H., Traczyk A., 1998, Postglacjalny rozwój rzeźby Karkonoszy i Gór Izerskich w świetle analizy osadów rzecznych, jeziornych i stokowych, [w:] J. Sarosiek, J. Štursa, (red.), Geoekologiczne Problemy Karkonoszy, Materiały z sesji naukowej w Przesiecu, 15–18 X 1997, t. I, Wyd. Acarus, Poznań, s. 81–87.

Chmal H., Traczyk A., 1998, Geologiczno-geomorfologiczna charakterystyka rejonu badań archeologicznych, [w:] Kompleksowe archeologiczno-architektoniczne badania wykopaliskowe w kwartale zabudowy ograniczonym ulicami Kazimierza Wielkiego – Szewską – Ofiar Oświęcimskich – Łaciarską na Starym Mieście we Wrocławiu, Silesia Antiqua, t. 39, s. 275–280.

1999

Chmal H., Traczyk A., 1999, Die Vergletscherung des Riesengebirges, Zeitschrift f. Geomorph., Suppl.–Bd. 113, s. 11–17.

Chmal H., Traczyk A., 1999, Geologiczno-geomorfologiczna charakterystyka rejonu badań archeologicznych, Silesia Antiqua, 39, s. 275–280.

Chmal H., Parzóch K., Potocki J., Traczyk A., 1999, Komentarz do mapy geomorfologicznej sporządzonej dla terytorium Parku Narodowego Gór Stołowych, [w:] M. Zgorzelski (red.), Góry Stołowe, Wyd. Akademickie Dialog, Warszawa, s. 44–49.

2001

Chmal H., Traczyk A., 2001, Uwagi o geomorfologii wrocławskiego Rynku, [w:], C. Buśko (red.), Studia z Dziejów Wrocławia, Rynek wrocławski w świetle badań archeologicznych, cz. I., Wratislavia Antiqua: studia z dziejów Wrocławia, Zespół do Badań Średniowiecznego i Nowożytnego Wrocławia, 3, s. 7–14.

2004

Chmal H., 2004, Nowa metoda prognozowania powodzi w dorzeczu Odry, Przegl. Geol., t. 52, nr 11, s. 1096–1097.

2008

Chmal H., Kasprzak M., 2008, Czy grozi nam kolejna powódź? Materiały konferencji „Gospodarka wodna na Ziemi Średzkiej – stan obecny i perspektywy”, Środa Śląska, 21 III 2008, s. 20–25.

Chmal H., Kulczyński M., 2008, Wyznaczenie głównych faz tektoniki na podstawie analizy sieci dolinnej na Pogórzu Sudeckim (Sudety Środkowe), [w:] A. Traczyk (red.), 2008, Geomorfologia Sudetów. Stan badań i perspektywy, I. Polsko-Czeskie Seminarium Geomorfologiczne, Sokołowsko, 16–17.10.2008, Zakład Geomorfologii, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Wrocławski, Katedra Fizycznej Geografii a Geoekologii, Uniwersytetu Karlova, Praha, Stow. Geomorfologów Polskich, Česká Asociace Geomorfologů, Wrocław, s. 15–18.

2009

Chmal H., Kasprzak M., 2009, Stożki Piszczaka – problem wieku teras rzecznych i utworów lodowcowych w Kotlinie Jeleniogórskiej, [w:] A. Kostrzewski, R. Paluszkiwicz (red.), Geneza, litologia i stratygrafia utworów czwartorzędowych, t. 5, Materiały V Seminarium, 20–21.XI. 2008 r., Poznań, Wyd. Nauk. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Seria Geografia, nr 88, s. 31–43.

2011

Chmal H., 2011, Johann Wolfgang Goethe (1749-1832) – przyrodnik, Czas. Geogr., t. 81, z. 3, s. 173–184.

2013

Chmal H., Drużyłowski E., Śledzik-Kamiński R., 2013, Miejsce, gm. Świerczów, pow. namysłowski, dwór badania inwentaryzacyjno-rozpoznawcze na dz. nr 428/1, [w:] A. Molenda (red.), Opolski Informator Konserwatorski, Opole, s. 145- 170.

Statystyka publikacji

Ogółem za lata 1973–2013 publikacji:	61, w tym:
• Artykuły naukowe:	22, w tym współautorstwo: 12
• Rozdziały w monografiach i opracowaniach zbiorowych:	10
• Opracowania kartograficzne:	3
• Redakcja:	3
• Inne:	5
• Streszczenia i abstrakty:	15
• Recenzje:	3

Ostatnia aktualizacja: 2018-07-23